

תאריך תחולה: 08.01.2020		מספר נוהל:	נוהל התנהגות בשיטפונות
עמוד 1 מתוך 6		מהדורה: 1	
שם הפרק: בטיחות בשיטפונות.			
שם הנוהל: התנהגות בשיטפונות .			
חתימה:	תאריך: 08.01.2020	מטעם: "השמר לך ושמור נפשך מאוד". (דברים ד', ט')	חיבר: יעקב עזרא
חתימה:	תאריך עדכון: 21.11.2021	יחידה: ללא פרקים ותת פרקים	אושר:
נא לצרף נספחים:			
נספח ג': רשימת אנשי צוות החרום.		נספח א': נקודת פינוי.	
נספח ב': הרכב ערכות ציוד לשעת חירום.		נספח ד': רשימת ממלאי מקום הממונה על הבטיחות.	

א. במקרה של שיטפונות, אין להתקרב למקורות מים זורמים ולערוצי נחל מחשש להתמוטטות הגדות ובשל הזרימה החזקה, שעלולה לגרום להיסחפות בזרם המים.

ב. אין לחצות מקורות מים, ומקומות עם זרימת מים חזקה (אפילו עם רכבי שטח) הדבר מהווה סכנת חיים!
כישלון בפינוי אזורים מוצפים, כניסה למי שיטפון או הישארות לאחר שעבר שיטפון עלול לגרום לפציעה או למוות.

***מהו שיטפון ?**

הצפת מים זמנית על יבשה בדרך כלל יבשה.
שיטפונות הם אסון הטבע נפוץ ביותר .

***שיטפונות הם תוצאה של :**

גשם, שלג, סערות חוף, נחשולי סערה והצפות של סכרים ומערכות מים אחרות.
שיטפונות יכולים להגיע ללא אזהרה ולהתפתח לאט או במהירות,
לגרום להפסקות, לשבש את התחבורה, לפגוע במבנים וליצור מפולות.

אם אתה נמצא תחת אזהרה מפני שיטפון, מצא מיד מקלט בטוח.
אין ללכת, לשחות או לנסוע במי שיטפונות . הסתובב, אל תטבע!

>שישה סנטימטרים של מים זדים יכולים להפיל אותך,
>רגל אחת של מים זדים יכולה לסחוף את הרכב שלך משם.

- >היזהר ממים הנעים במהירות.
 >קבע כיצד להגן על עצמך בצורה הטובה ביותר על סמך סוג ההצפה.
 >אם נאמר לך להתפנות עליך לעשות זאת מייד ולהימנע מסקרנות מסכנת חיים.
 >עבור לקרקע גבוהה יותר או לקומה גבוהה יותר והישאר איפה שאתה.

***כיצד להישאר בטוחים כאשר קיים איום מהצפה ?**

- א. התכוון מעכשיו.
 - ב. הכר סוגים של סיכון לשיטפונות באזורכם.
 - ג. הירשם למערכת ההתראה של הקהילה/ העירייה/ המועצה או כל גורם אחר.
 - ד. אם הצפה מהווה סיכון במיקומך, עקוב אחר סימנים פוטנציאליים, כמו גשם כבד.
 - ה. למד ותרגל דרכי פינוי, תוכניות מקלט קיימות ותגובת שיטפון.
 - ו. אסוף אספקה למקרה שתצטרך לעזוב מייד.
 - ז. קח בחשבון את הצרכים הספציפיים של כל אחד, כולל תרופות.
 - ח. השג סוללות ומכשירי טעינה נוספים לטלפונים ולציוד קריטי אחר.
 - ט. רכוש או חידוש פוליסת ביטוח שיטפונות.
- בדרך כלל ייכנס לתוקף על פי מדיניות המבטחת ויכולה להגן על החיים שבנית. קבל כיסוי שיטפונות במסגרת התוכנית הלאומית לביטוח שיטפון.
- י. שמור מסמכים חשובים בכלי אטום למים.
 - צור עותקים דיגיטליים מוגנים באמצעות סיסמה.

- יא. הגן על הנכס שלך ושבתחום השגחתך.
- יב. העבר חפצי ערך לרמות גבוהות יותר מניקוז ומרזבים.
- קח בחשבון משאבה עם סוללה.

***לשרוד במהלך ההצפה.**

- א. תלוי איפה אתה נמצא, והשפעה וזמן האזהרה של הצפה,
- ב. עבור למקום בטוח או/ו שזיהית בעבר.
- ג. אם נאמר לך לפנות, עשה זאת מייד.
- ד. לעולם אל תיסע סביב המתרסים, בריקאדות, חפצים קרשים ומכשולים שונים.
- ה. האזן לרדיו כדי להאזין למזג אוויר, או מערכות התרעה מקומיות לקבלת מידע והוראות חירום עדכניים.
- ו. הישאר מחוץ לגשרים מעל מים הנעים במהירות.
- ז. מים הנעים במהירות יכולים לשטוף גשרים ללא אזהרה.
- ז. אין ללכת, לשחות (אף לא במצבי חירום) או לנסוע במי שיטפונות.
- ח.אם הרכב שלך נלכד במים זדים במהירות, שקול האם להישאר בפנים.
- ט.אם מים עולים בתוך הרכב, חפש מקלט, או אולי על הגג.

- י. אם יש לכודים בבניין, יש לעלות לקומה הגבוהה ביותר.
- יא. אין לטפס לעליית גג נעול.
- יב. לך על הגג רק במידת הצורך ובהנחה שיש שם סימן לעזרה.
- יג. האזן לרשויות לקבלת מידע והוראות.
- יד. יש לחזור הביתה רק כאשר הרשויות אומרות שזה בטוח.
- טו. הימנע מנהיגה, למעט במקרי חירום.
- טז. נחשים ובעלי חיים אחרים עשויים להיות בכל מקום,
- יז. יש ללבוש כפפות ומגפיים כבדים במהלך הניקוי.

***היה מודע לסיכון להתחשמלות.**

- א. אל תיגע בצידוד חשמלי אם הוא רטוב או אם אתה עומד במים.
- ב. אם זה בטוח לעשות זאת, כבה את החשמל כדי למנוע התחשמלות.
- ג. קווי חשמל תת קרקעיים או מטה יכולים גם לטעון את המים באופן חשמלי.
- ד. השתמש בגנרטור או במכונות אחרות המופעלות על בנזין רק בחוץ והרחק מחלונות.
- ה. הימנע מהשתכשכות במי שיטפונות העלולים להכיל פסולת מסוכנת ולהיות מזוהמים.

*** היה מוכן לשיטפון.**

האם אתה נמצאה באזור שיטפון עם מבול ?

- א. צור קשר עם השרות המטאורולוגי בטל: 03-5600600 או/ו כל גורם הנוגע בדבר, על מנת לברר את מיקומך והאם הוא ממוקם באזור עם נטייה לשיטפון או באזור המועבר למפולות.
- ב. ערוך תוכנית תקשורת ותוכנית אסון לקרוביך, לעובדים אשר תחת השגחתך, למשפחתך או/ו במקום עבודתך כממונה בטיחות
- ג. אל תחצה כי המראה מטעה, תכנן ותרגל מסלול פינוי מהשיטפון.
- ד. בקש מקרוביך, להיות "הקשר המשפחתי" במקרה שקרוביך או משפחתך, יופרדו חלילה במהלך שיטפון.
- ה. וודא כי כל קרוביך או מי שבתחום השגחתך יודעים את השם, הכתובת ומספר הטלפון של איש קשר למקרה חרום.
- ו. להישאר מעודכן:
- למד על תוכניות החירום של הארגון, המפעל, האתר או הבית שלך והיה ערני לאותות אזהרה, דרכי פינוי ומיקומי מקלטים לחירום.
- ז. יידע את הרשויות המקומיות על כל צרכים מיוחדים, כלומר קשישים או מרותקים למיטה, או כל אחד עם מוגבלות וכו'.

הכן את ביתך, מקום עבודתך לשיטפון:

- א. הקפד לאבטח או להגן על כל סכנות בביתך לפני שהשיטפון פוגע.
- ב. היה מוכן לכבות את החשמל כשיש מים עומדים, קווי חשמל שנפלו או לפני שאתה מתפנה.
- ג. כבה את אספקת הגז והמים לפני הפינוי.
- ד. הבחן בסכנת מפולת, סמן והרחק את הסובבים.
- ה. וודא מטף כיבוי זמין. וודא שכולם יודעים היכן היא וכיצד להשתמש בו.
- ו. מומלץ לרכוש משאבות בוץ עם כוח גיבוי.
- ז. לוודא שחשמלאי מורשה יבדוק וינתק רכיבים חשמליים (מתגים, שקעים, מפסקי חשמל וחיווט) מעל גובה השיטפון החזוי של הבית.
- ח. במידת האפשר התקן שסתומי זרימה אחורית או תקעים כדי למנוע חדירת מי שיטפונות.
- ט. הגן על מכלי דלק עוגנים העלולים לזהם את המרתפים מיכל לא יציב עלול להיסחף במורד הזרם ולפגוע במקומות אחרים.

אם אתה נמצא בשיטפון או תחת אזהרה לשיטפון:

- א. אסוף את ציוד החירום שברשותך והישאר מעודכן לתחנת הרדיו או הטלוויזיה המקומית לקבלת עדכונים.
 - ב. כבה את כל השירותים במתג ההפעלה הראשי וסגור את שסתום הגז הראשי אם נראה כי פינוי נחוץ.
 - ג. קח עמך את רישומי החיסון שלכם שים לב או היו מודע לזריקת טטנוס אחרונה, למקרה שתזדקק לכך כתוצאה מפציעה מזהמת במהלך השיטפון או אחריו.
 - הכן אספקת מים לחירום.
- אחסן לפחות 1 ליטר מים ליום לכל אדם ולכל חיית מחמד. אחסן לפחות אספקה לשלושה ימים, הבא לתוכו חפצים חיצוניים, כמו ריהוט, שטיח, פחי אשפה וכו'.

צור ערכת אספקת חירום.

- מלא את ביתך או מקום עבודתך באספקה שתזדקק להם במהלך השיטפון על ידי יצירת ערכת חירום.
- מומלץ על ערכת חירום לרכבכם עם אוכל ושתייה, כבלים להתנעה, מפות, כלים, ערכת עזרה ראשונה, מטף כיבוי, שקי שינה מגפי גומי, נעליים יציבות וכפפות אטומות למים וכל מה שהגיוני.

הכך אספקת מזון ומים:

וודא שיש לך מספיק מזון בטוח ומים (לשתייה, בישול, רחצה וכדומה) הזמינים במקרה של שיטפון.

היכוך לפינוי.

- א. לעולם אל תתעלם מצו פינוי - הרשויות יפנו אותך לעזוב אם אתה נמצא באזור שוכב נמוך או בנתיב הפוטנציאלי הגדול ביותר של מים עולה.
- ב. גם אם עדיין לא הצטווה לפנות אתכם, עדיף שתתכוננו להיות מוכנים כשמוצאים שעון שיטפון.

*להכין את ביתך, מכוניתך, מקום עבודתך ואהוביך לפינוי אפשרי:

- א. מלא את מיכל הדלק של הרכב שלך וודא שערכת החירום לרכב שלך מוכנה.
- ב. אם אין רכב זמין, קבעו הסדרים עם חברים או בני משפחה להסעות.
- זהה מסמכים חיוניים כמו רישומים רפואיים, תעודת ביטוח יחד עם תעודות זהות והכניס חומר עמיד למים שנושא אתך במהלך הפינוי.
- ג. מלא את מכלי המים הנקיים שלך.
- ד. אם יש לך חיית מחמד, זהה מקלט המיועד לחיות מחמד.
- ה. עיין בתוכניות החירום שלך וציוודך, בדוק אם חסרים פריטים.
- ו. כוון את הרדיו או הטלוויזיה לעדכוני מזג אוויר.
- ז. האזן לסירנות אסון, אזעקות, קול חוזר בעל אופי מקוטע עולה ויורד, בעל עוצמה צורמנית וכד', המשמש להתראה על מצב חירום ואותות אזהרה.
- ח. שים חיות מחמד וחיות מחמד משפחתיות באזור בטוח, בשל דרישות מזון ותברואה, מקלטים לחירום אינם יכולים לקבל בעלי חיים.

אם אתה מצויה להתפנות:

אם מונפקת אזהרת שיטפון עבור אזור בו הנך שוהה או שאתה מונחה על ידי הרשויות לפנות את האזור :

- א. קח אתך רק פריטים חיוניים.
- ב. כבה את הגז, החשמל והמים אם הנך במבנה.
- ג. נתק מכשירים כדי למנוע התחשמלות בעת השבת הכוח.
- ד. עקוב אחר נתיבי הפינוי המיועדים וצפה לתנועה כבדה.
- ה. אל תנסו לנסוע או ללכת על אפיקי נחלים, אגני הניקוז או כבישים מוצפים.
- מחשש להתמוטטות הגדות אם אינך מצווה להתפנות.

כדי לעבור את הסערה בצורה הבטוחה ביותר:

- א. עקוב אחר הרדיו או הטלוויזיה לקבלת עדכוני מזג אוויר.

ב. היכון להתפנות למקלט או לבית שכן אם נפגע ביתך, או מקום עבודתך כאשר הנחייה תופנה אלייך ידי כוחות וגורמי החירום.

להלן מוקדי החירום של כוחות הביטחון, החילוץ וההצלה והסיוע :

א. משטרה	ב. 100.
ג. מ.ד.א	101.
ד. לוחמי האש	ה. 102.
ו. חברת החשמל	ז. 103.
ח. פיקוד העורף	ט. 104.
• מטה להגנה על ילדים	י. 105.
• מוקד עירוני	יא. 106.

מגיש: יעקב עזרא מוגש: לממוני בטיחות חברי ארגון הממונים. נהריה 08.01.2019
אין באמור לעיל כדי להוות תחליף ו/או חוות דעת או/ו המלצה מכל סוג. ההסתמכות בכתוב לעיל אינו אלא תיאור כללי בלבד של המחבר.

ארגון הממונים על הבטיחות וגיהות בישראל, הינו הארגון הרשמי והיציג במדינת ישראל.
נוסד בשנת 1965 ביוזמתו של שר העבודה והשיכון לשעבר גיורא יוספטל ז"ל.
מרכז הארגון: משרדים ראשיים, הלשכה והמכללה - רחוב הכישור 2 רחובות. סניף מרכז צפון -
מרכז הבנייה הישראלי, אצטדיון הכדורגל נתניה. טל: 08-8599301/2 פקס' 153-8-8599303
נייד : 052-6181606 נייד : 052-4172333 נייד : 052-5894333 נייד: 052-4933111
אתר http://www.memunim.org.il/ - דוא"ל memunim@netvision.net.il